

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över delbetänkandet 710 miljoner skäl för reformer (SOU 2026:2)

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet (MFD) tillstyrker de förslag som lämnas i delbetänkandet om att minska antalet valsedlar, vilket kan göra det lättare för fler att rösta och stärka valhemligheten.

MFD bedömer samtidigt att centrala frågor om tillgänglighet och förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att rösta inte har behandlats i tillräcklig utsträckning i detta delbetänkande. Kommittén har inte tagit ställning till dessa frågor, utan hänvisar dem till slutbetänkandet. Myndigheten ser detta som en brist, eftersom frågorna är grundläggande för att kunna bedöma reformernas konsekvenser.

MFD ser därför behov av att funktionshinderperspektivet analyseras mer samlat och att det i slutbetänkandet presenteras konkreta och genomförbara åtgärder som stärker tillgänglighet och möjligheten till självständig röstning.

Myndighetens synpunkter

Regeringsformen slår tydligt fast principerna om allmän och lika rösträtt samt fria och hemliga val. Mot denna bakgrund är det grundläggande att förutsättningarna för att rösta inte ska skilja sig åt beroende på funktionsförmåga, bosättningsort eller vilken röstningslokal som används.

Sverige har också ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Av artikel 29 i konventionen framgår rätten att delta i det politiska och offentliga livet, inklusive rätten att rösta självständigt och med bibehållen valhemlighet.

Valsedlarnas tillgänglighet är ytterst en fråga om förtroendet för valsystemet. Om vissa grupper inte kan rösta självständigt eller med full valhemlighet riskerar det att urholka detta förtroende.

MFD konstaterar att kommittén identifierar brister i användarvänlighet och tillgänglighet i dagens valsedelsystem, exempelvis liten text, svårigheter att

orientera sig bland valsedlar och begränsade möjligheter att rösta självständigt för personer med synnedsättning (kap. 4.4.3).

Samtidigt konstaterar MFD att kommittén i detta delbetänkande inte har tagit ställning till centrala frågor om valsedelns utformning och förutsättningarna för att personer med funktionsnedsättning ska kunna genomföra fria och hemliga val. Kommittén anger att dessa frågor ska behandlas i slutbetänkandet. MFD bedömer att detta är en brist, eftersom dessa frågor är grundläggande för att kunna bedöma reformernas konsekvenser och därför borde ha beaktats redan i delbetänkandet.

MFD instämmer i kommitténs bedömning att färre valsedlar och en tydligare ordning kan göra det lättare för fler att rösta och stärka valhemligheten. Samtidigt vill myndigheten framhålla att sådana förenklingar inte per automatik innebär ökad tillgänglighet för alla.

MFD ser särskilt behov av att analysera de potentiella negativa konsekvenserna av att ta bort partivalsedlar. För vissa väljare kan kravet att använda blanka valsedlar innebära ökade krav på kognitiv förmåga, läs- och skrivförmåga samt minne. Det kan påverka möjligheten att rösta självständigt.

För att reformerna ska bidra till ökad delaktighet krävs kompletterande tillgänglighetsåtgärder. MFD vill särskilt lyfta behovet av mer universellt utformade valsedlar. Det kan exempelvis handla om större teckenstorlek, tydligare layout och bättre kontraster i linje med etablerade riktlinjer för offentlig information.

MFD anser att det fortsatta arbetet behöver säkerställa att alla väljare kan rösta självständigt, att valhemligheten kan upprätthållas för alla och att tillgänglighet integreras i utformningen av systemet från början

MFD ser fram emot att dessa frågor analyseras i slutbetänkandet och att det då lämnas konkreta förslag som stärker tillgängligheten och möjligheten till delaktighet på lika villkor.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Anders Kessling (beslutande), tillförordnad avdelningschef Åsa Hultén och utredare Peeter Kaaman (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

[elektroniskt underskriven]

Anders Kessling

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Anders Kessling
TITEL, ORGANISATION:	Generaldirektör, Myndigheten för delaktighet
TID:	2026-05-15 09:07:21 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	E-post (anders.kessling@mfd.se)
IDENTIFIKATIONS-ID:	4bdf204e8203479090304391ab85e54f

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2026-05-15 09:07:26 +02:00
Ref: 333195SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)